

What we talk about when we talk about Brazilian multinationals : an investigation on Brazilian FDI, economic structure, innovation and the relationship between them

Citation for published version (APA):

Pereira de Carvalho, F. (2013). *What we talk about when we talk about Brazilian multinationals : an investigation on Brazilian FDI, economic structure, innovation and the relationship between them*. [Doctoral Thesis, Maastricht University]. Datawyse / Universitaire Pers Maastricht. <https://doi.org/10.26481/dis.20131218fp>

Document status and date:

Published: 01/01/2013

DOI:

[10.26481/dis.20131218fp](https://doi.org/10.26481/dis.20131218fp)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Download date: 25 Apr. 2025

SAMENVATTING

WAAROVER WE HET HEBBEN ALS WE HET OVER BRAZILIAANSE MULTINATIONALS HEBBEN - Een onderzoek van Braziliaanse DBI's, de economische structuur, innovatie en de relatie ertussen.

De directe buitenlandse investeringen van de opkomende economieën zijn in de periode van 1990 tot 2010 gestegen en hebben een groei gekend van 145 miljoen Amerikaanse dollar tot 3,1 miljard (UNCTAD, 2011). Wegens deze opmerkelijke groei krijgen ze enorm veel aandacht en een steeds groter aantal essays, boeken en tijdschriften hebben de intrigerende vragen op dit gebied behandeld, vooral over de aard en de patronen van zulke investeringen, hun determinanten en vergelijkingen met traditionele investeringen van ontwikkelde economieën.

Bij de discussie van opkomende multinationals zijn er twee belangrijke aspecten onderzocht door academici en beoefenaars: ten eerste of de bestaande theorieën de evolutie van DBI's van opkomende landen volledig kunnen verklaren en of ze uitgebreid of vervangen moeten worden. Ten tweede is er onderzoek gedaan naar de factoren die opkomende multinationals naar vreemde markten drijven en de belangrijkste competitieve activa waarop de internationalisatie steunt. Hoewel er voor definitieve conclusies nog altijd grondigere onderzoeken nodig zijn, kan er aangenomen worden dat deze nieuwe soort bedrijven een stap verder dan de bestaande theorieën vereist om volledig begrepen te worden. Aangezien de bedrijven ook het product van hun land van herkomst zijn, hebben ze hun eigenaardigheden. In die zin wordt er in deze scriptie naar gestreefd bij te dragen tot een beter begrip van Braziliaanse multinationals en hoe ze verschillen van en gelijken op traditionele en andere opkomende multinationals.

In de scriptie wordt de rol onderzocht van technologie en innovatie bij de internationalisatie van Braziliaanse bedrijven. Dat is een belangrijke vraag met betrekking tot opkomende multinationals, omdat ze bepaalt hoe de bestaande theorieën zulke investeringen of de noodzaak aan nieuwe theorieën die beter bij het geval passen, kunnen verklaren.

In hoofdstuk 1 wordt de macro-economische dimensie van DBI's geïntroduceerd. In het hoofdstuk worden de effecten van de macro-economische structuur op de buitenlandse investeringstendensen voor Braziliaanse bedrijven beoordeeld. Er wordt besproken hoe het vroege industrialisatie- en liberalisatiebeleid het patroon van DBI's van Brazilië heeft beïnvloed en daarom een grote rol heeft gespeeld bij de soort multinationals die er ontstaan. In het hoofdstuk wordt het gebruik van beleidsvormen in de vroege stadia van de internationalisatie besproken in landen zoals Korea, dat vandaag de dag een ontwikkelde economie is waarvan enkele nationale bedrijven een aanzienlijke internationale aanwezigheid hebben en er wordt ook gekeken naar hoe de

Chinese beleidsvormen de Go Global-strategie gecultiveerd hebben. De rol van beleidsvormen bij het genereren van opkomende multinationals wordt besproken.

In het hoofdstuk wordt aangetoond dat de beleidsvormen in een bepaalde mate een invloed hebben op de succesvolle internationalisatie van bedrijven van opkomende markten. Deze invloed komt van zowel specifieke internationalisatiebeleidsvormen als (en misschien wel vooral) van industriële beleidsvormen en stimuli voor de ontwikkeling van competitieve nationale industrieën.

In hoofdstuk 1 wordt ook getoond dat de hedendaagse Braziliaanse multinationals een weerspiegeling zijn van het economische ontwikkelingspad dat het land gevolgd heeft in de afgelopen 50 jaar of zo. Brazilië is nogal een uitzonderlijk land wegens de grootte van zijn thuismarkt en zijn overvloedige natuurlijke hulpbronnen, waardoor het land een lagere internationalisatiegraad heeft in vergelijking met landen zoals Chili en Argentinië, die een aanzienlijk kleinere thuismarkt hebben en daarom ook meer geïnternationaliseerde bedrijven (Iglesias en Veiga, 2004). Gedurende vele jaren en voor veel bedrijven maakte het gewoon geen zin om een markt met zulk groeipotentieel en zo veel te ontginnen bronnen de rug toe te keren. Dit wordt bevestigd door de enquête waaruit gebleken is dat een van de belangrijkste redenen waarom bedrijven niet in het buitenland investeren schuilt in het voor handen zijn van interessantere zakelijke opportuniteiten op de thuismarkt. De beleidsvormen hebben ertoe geleid dat de thuismarkt de beste markt voor zakendoen is geworden.

Nadat de database en de methodologie van het werk voorgelegd worden in hoofdstuk 2, wordt in hoofdstuk 3 de eerste empirische beoordeling van de Global Players-database gepresenteerd. We onderzoeken de rol die technologie speelt bij de internationalisatie van bedrijven. We bekijken of Braziliaanse bedrijven internationaliseren om technologische activa te verkrijgen die niet toegankelijk zijn op de plaatselijke markt of of ze hun geaccumuleerde technologische capaciteiten in het buitenland exploiteren. We vestigen speciale aandacht op de Braziliaanse investeringen die gericht zijn op ontwikkelde landen en op hoe technologie gekoppeld is aan de keuze van de locatie voor investeringen. Uit de analyse blijkt dat bedrijven in hun technologische capaciteiten een sterk voordeel zien om actief te zijn in buitenlandse markten. Dit ligt in de lijn van het gelokaliseerde technologisch leren dat beschreven wordt door Sanjaya Lall in zijn vroege werk over opkomende multinationals (Lall, 1983). Braziliaanse multinationals zijn nog altijd afhankelijk van competitieve activa die in grote mate locatiegebonden zijn, maar dat is niet verrassend, gezien de beduidende aanwezigheid van multinationals in de natuurlijke hulpbronnensector. Het was dan ook verrassend om te zien dat Braziliaanse multinationals hun technologische capaciteiten nu verkennen op ontwikkelde locaties.

In hoofdstuk 4 wordt beoordeeld hoe de competitieve voordelen van Braziliaanse bedrijven een invloed hebben op hun niveau van internationalisatie, dat gemeten wordt als het niveau van het engagement van het bedrijf op de buitenlandse markt. In andere woorden evalueren we of de internationalisatie van Braziliaanse bedrijven uitgelegd kan worden als een gradueel, evoluerend proces, waarbij bedrijven algemene kennis en informatie over buitenlandse markten verzamelen alsook welke karakteristieken

geassocieerd worden met elk niveau. Uit de resultaten blijkt dat aan technologie gerelateerde activa en bestuurlijke capaciteiten gekoppeld zijn aan hogere niveaus van internationaal engagement van Braziliaanse investeerders. Het valt op dat de voordelen die gekoppeld zijn aan het bezit van natuurlijke hulpbronnen geen positieve invloed hebben op de internationalisatieniveaus, wat suggereert dat de internationalisatie van bedrijven in hulpbronnenintensieve sectoren in gelijke mate afhankelijk kan zijn van meer gesofisticeerde capaciteiten.

Samengevat wordt technologie geïdentificeerd als een uiterst belangrijk voordeel van Braziliaanse bedrijven die actief zijn op buitenlandse markten, zelfs op meer ontwikkelde bestemmingen. Dit is een essentiële bevinding in het onderzoek van Braziliaanse multinationals: ze versterkt de rol van technologische ontwikkeling en innovatie in alle industriële takken, zelfs in sectoren die traditioneel beschouwd worden als hulpbronnenintensief.

In hoofdstuk 5 wordt de relatie behandeld tussen de internationalisatie van Braziliaanse bedrijven en hun innovatieve activiteiten. In dit hoofdstuk wordt een andere gegevensbron gebruikt, de Braziliaanse innovatie-enquête (PINTEC, IBGE) om de meest innovatieve sectoren te accentueren. Er wordt ook een klassement gegeven van de meest geïnternationaliseerde Braziliaanse bedrijven. We gebruiken deze gegevens om een relatie te suggereren tussen de twee fenomenen. Het hoofdstuk wordt afgesloten met het geval Petrobras. De rol van innovatie en technologische capaciteiten bij de ontwikkeling van een grote globale speler wordt er goed in geïllustreerd.

Een laatste conclusie van dit werk is dat het enige wat opkomende multinationals gemeen hebben hun diversiteit is: zelfs bedrijven van eenzelfde land kunnen sterk uiteenlopende internationalisatiepatronen hebben. En hoewel de bestaande theorieën over DBI's van toepassing zijn op Braziliaanse bedrijven, is er een andere groep bedrijven die het belang van het exploiteren van activa bij DBI's opnieuw ontworpen hebben.

